

**WYMAGANIA NA
POSZCZEGÓLNE OCENY
Z GEOGRAFII**

KONTRAKT Z UCZNIEM

1. **Formy aktywności ucznia, które podlegają ocenie to: odpowiedzi ustne** (z 3 ostatnich tematów przy 1 godz./tydzień, z 5 tematów przy 2godz./tydzień), **sprawdziany** (30- 40 minutowe), **kartkówki** (10-15 minutowe, z 2 ostatnich tematów jeśli są niezapowiedziane lub z 3 tematów jeśli są wcześniej zapowiedziane przez nauczyciela), **orientacja na mapie** (przy mapie ściennej, w atlasie, na mapie konturowej, na sprawdzianie), **prace domowe** (oceniane oceną lub plusem, nie każda praca domowa otrzyma ocenę), **aktywność, praca w grupach, prace dodatkowe, projekty, zadania w zeszytach ćwiczeń, praca poza salą lekcyjną** (na wycieczce, w terenie).
2. Uczeń podlega ocenie w **skali od 1 do 6** oraz w formie plusów i minusów.
3. **Sprawdziany całogodzinne są obowiązkowe.** Jeśli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, powinien go napisać w terminie nie przekraczającym miesiąca od powrotu do szkoły.
4. **Sprawdzian jest zapowiedziany, co najmniej tydzień przed jego terminem i omówiony jest jego zakres.**
5. **Uczeń nie uczestniczący w zajęciach dłużej niż 3 tygodnie** ustala termin napisania sprawdzianu z nauczycielem.
6. **Każdy sprawdzian można poprawić w ciągu dwóch tygodni** od oddania sprawdzonych prac, jeżeli uczeń otrzymał ocenę niedostateczną lub dopuszczającą.
7. **Poprawić sprawdzian lub kartkówkę można tylko raz.**
8. **Dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin** poprawkowy (sprawdziany całogodzinne poprawiamy po lekcjach np. na kole przedmiotowym).
9. **Ocenę z poprawy sprawdzianu wpisuje się do dziennika obok oceny poprzedniej.**
10. **Kartkówki, które można poprawić wskazuje nauczyciel.**
11. **Na koniec semestru nie przewiduje się** dodatkowych sprawdzianów umożliwiających podnoszenie proponowanej przez nauczyciela oceny.
12. **Nie ocenia się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole.**
13. **Jeden raz w semestrze można zgłosić nie przygotowanie** do zajęć (na początku lekcji). Zwalnia ono ucznia z odpowiedzi ustnej , niezapowiedzianej kartkówki, pracy domowej. **Nie zwalnia z zapowiedzianych prac pisemnych oraz pracy na lekcji.**
14. **Zachowanie ucznia nie ma wpływu na ocenę z przedmiotu.**
15. **Ocena semestralna lub roczna nie jest średnią ocen częściowych.** Podstawą wystawienia oceny semestralnej i rocznej są sprawdziany, kartkówki i odpowiedzi ustne. Pozostałe formy aktywności są uwzględniane w dalszej kolejności

FORMY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI:

1. **Wypowiedzi ustne** – przynajmniej raz w semestrze, oceniane pod względem stosowania języka przedmiotu, umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji

przy jednej godzinie a z 5 przy dwóch godzinach, w przypadku lekcji powtórzeniowych- z całego działu.

2. **Sprawdziany pisemne** – przeprowadzane po zakończeniu każdego działu, zapowiedziane tydzień wcześniej. Sprawdziany mogą zawierać dodatkowe pytania (zadania) na ocenę celującą.

3. **Kartkówki :**

- **krótkie (nie muszą być zapowiadane) formy równoznaczne z odpowiedzią ustną**

4. **Prace domowe-** przynajmniej jedną w ciągu semestru, oceniane oceną lub plusem.

5. **Aktywność na lekcji :**

a. aktywność cząstkowa znak „ plus”

- uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, gdy zgromadzi trzy plusy przy 1 godzinie ,a 5 przy 2 godzinach, gdy uzyska ich mniej, w końcu semestru **mogą zostać one zamienione** odpowiednio: dwa plusy- ocena dobra, jeden plus- ocena dostateczna). Przy dużej aktywności na lekcji uczeń może otrzymać kilka ocen bardzo dobrych

b. aktywność cząstkowa „ znak minus”:

- brak prostego zadania domowego
- brak zeszytu ćwiczeń
- brak koniecznych materiałów potrzebnych na lekcję
- brak oznak pracy w grupie
- niewykonywanie prostych czynności w toku lekcji

1 godzina tygodniowo trzy minusy- uczeń otrzymuje ocenę **niedostateczną**

2 godziny tygodniowo pięć minusów –uczeń otrzymuje ocenę **niedostateczną**

Równoważna ilość znaków znosi się

6. Zadania w zeszycie ćwiczeń.

7. Praca w grupach oceniana oceną lub plusem.

8. **Prace dodatkowe** – schematy, plansze, wykresy, rysunki, albumy, prezentacje multimedialne, materiały pomocnicze do lekcji i inne w skali dobry- bardzo dobry, oraz w postaci plusów, które przelicza się na oceny analogicznie jak za aktywność na lekcji.

9. Praca poza salą lekcyjną (na wycieczce, w terenie, projekt).

W przypadku sprawdzianów pisemnych, kartkówek przyjmuje się punktową skalę przeliczaną na oceny wg kryteriów:

100% + zadanie dodatkowe - ocena celująca

90% - 99% - ocena bardzo dobra

75% - 89% - ocena dobra

51% - 74% - ocena dostateczna

30% - 50% - ocena dopuszczająca

0% - 29% - ocena niedostateczna

Ocenę celującą uczeń uzyskuje w przypadku, gdy osiągnie 100 procent poprawnych odpowiedzi lub rozwiąże zadanie dodatkowe.

Uczniowie posiadający informacje o **obniżeniu wymagań edukacyjnych** otrzymują ocenę **dopuszczającą po uzyskaniu 20% maksymalnej liczby punktów**.

Sposób wystawiania oceny semestralnej i rocznej

- a. uczeń **wykazuje się wiedzą i umiejętnościami** przewidzianymi w poszczególnych działach programowych
- b. **ma minimum 50 procent obecności** na lekcjach
- c. uczeń może uzyskać ocenę o stopień wyższą od proponowanej jeżeli zakwalifikował się do etapu wojewódzkiego, został laureatem konkursu przedmiotowego, innych konkursów geograficznych lub krajoznawczych i uzyskał miejsce od 1 do 3 lub wyróżnienie

W przypadku gdy uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu, nauczyciel chętnie udzieli pomocy podczas swoich zajęć dodatkowych.

IX. OGÓLNE KRYTERIA OCEN Z GEOGRAFII DLA WSZYSTKICH KLAS

Ocenę celującą : otrzymuje uczeń, który: posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania geografii w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia oraz biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe, wykazuje się szczególnym zainteresowaniem przedmiotem i aktywnością na lekcjach ,osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych. Odpowiada temu wykraczający **W** poziom wymagań.

Ocenę bardzo dobrą :otrzymuje uczeń, który: opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania geografii w danej klasie, trudne do przyswojenia, złożone o charakterze problemowym, rozumie relacje między elementami wiedzy z zakresu programu nauczania, samodzielnie i sprawnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, wykazuje duże zainteresowanie przedmiotem, wyraża swą wiedzę stosując poprawny język , jego odpowiedzi są prawidłowe, rozumne i pełne. Odpowiada temu dopełniający **D** poziom wymagań.

Ocenę dobrą: otrzymuje uczeń, który: opanował wiadomości i umiejętności trudniejsze, pośrednio użyteczne w pozaszkolnej działalności, właściwie stosuje terminologię geograficzną, może popełniać drobne błędy. Aktywnie uczestniczy w zajęciach, oraz stosuje wiadomości w sytuacjach typowych według wzorów znanych z lekcji i podręcznika, a także rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem poznanych metod. Uczeń samodzielnie rozwiązuje średnio trudne zadania, wykazuje duże zainteresowanie

przedmiotem, bez trudności wypowiada się na lekcji. Samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałami źródłowymi. Odpowiada temu rozszerzający **R** poziom wymagań.

Ocenę dostateczną: otrzymuje uczeń, który: opanował wiedzę i umiejętności objęte programem nauczania w stopniu podstawowym, ważne i najbardziej uniwersalne, stosunkowo łatwe do opanowania i użyteczne w życiu codziennym, niezbędne do kontynuowania nauki na wyższych poziomach. Z niewielką pomocą nauczyciela potrafi rozwiązać podstawowe problemy. Analizuje również podstawowe zależności, próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko. Wykazuje średnie zainteresowanie przedmiotem, jego odpowiedzi są częściowo błędne, w stopniu nie zadawalającym posługuje się językiem geograficznym. Odpowiada temu poziom podstawowy **P** wymagań.

Ocenę dopuszczającą: otrzymuje uczeń, któremu braki w wiadomościach i umiejętnościach nie przekreślają możliwości uzyskania podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki. Uczeń posiada wiedzę i umiejętności, które umożliwiają mu świadomy udział w lekcji, a także wykonywanie prostych zadań związanych z życiem codziennym. Uczeń jest w stanie z pomocą nauczyciela nadrobić braki w podstawowych umiejętnościach. Odpowiada temu konieczny **K** poziom wymagań.

Ocenę niedostateczną: otrzymuje uczeń, który, nie opanował wiadomości i umiejętności określonych minimum programowym w danej klasie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu, oraz nie jest w stanie rozwiązać / wykonać zadań o niewielkim, elementarnym stopniu trudności przy pomocy nauczyciela.

X. KRYTERIA OCENY UCZNIĄ Z DYSFUNKCJAMI:

1. W przypadku ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno- pedagogicznej wskazującej na obniżone możliwości edukacyjne lub dysfunkcje rozwojowe, dostosowanie wymagań polega na przestrzeganiu indywidualnych zaleceń poradni.
2. Nauczyciel jest zobowiązany do zapoznania się z opinią i potwierdzenie tego faktu przez złożenie podpisu na jej odwrocie.
3. Zasady pracy z uczniem o specyficznych problemach edukacyjnych:
 - uczeń powinien siedzieć blisko nauczyciela, by korzystać z jego pomocy w razie trudności w wykonywaniu zadań,
 - wiadomości ucznia są sprawdzane głównie ustnie, w miarę możliwości w mniejszej grupie lub indywidualnie,

- wypowiedzi ucznia oceniane będą pod względem treści, nie będzie brane pod uwagę ubogie słownictwo ucznia,
- ocenianiu nie podlega szata graficzna odpowiedzi na kartkówkach lub sprawdzianach,
- pod uwagę nie będą brane błędy ortograficzne,
- przy wyraźnym zaleceniu poradni czas na pisanie kartkówek i sprawdzianów zostanie wydłużony odpowiednio o 5 i 10 minut,
- przy nauczaniu angażuje się jak najwięcej zmysłów,
- uczeń nie jest zmuszany do natychmiastowej odpowiedzi, dany jest mu czas na zastanowienie,
- w przypadku rozpoznanej osłabionej funkcji pamięci należy wydłużyć czas na nauczenie się pewnych partii materiału lub rozłożyć go na mniejsze części,
- uczniowie ze stwierdzonymi przez poradnię zaburzeniami w orientacji przestrzennej nie będą oceniani z orientacji na mapie.

1. Zasady oceniania ucznia z dysfunkcją:
a) dysleksja- zaburzenia czytania

Możliwe problemy ucznia	Dostosowanie wymagań
<ul style="list-style-type: none"> • trudności z czytaniem mapy • trudności z orientacją w czasie i przestrzeni • wskazywanie kierunków na mapie i w przestrzeni • obliczenia czasu • określanie położenia geograficznego • obliczanie kąta padania promieni słonecznych • trudności z zapamiętaniem nazw geograficznych • trudności w poprawnym zapisie i odczycaniu skali mapy • przekreślanie liczb wielocyfrowych, gubienie liczb 	<ul style="list-style-type: none"> • rysowanie map po wzorze (mapy konturowe) • sprawdzanie umiejętności pracy z mapą indywidualnie, • sprawdzanie umiejętności rozpoznawania obiektów na mapie konturowej z wykorzystaniem atlasu • zaznaczanie na mapie kierunków świata • wydłużenie czasu pracy • kontrola poprawności odczytywanych poleceń • dodatkowe wskazówki nauczyciela • wyróżnianie inną czcionką lub kolorem definicji i nazw oraz ważnych do zapamiętania informacji • sprawdzanie poprawności zapisu liczb

b. dysortografia- błędne pisanie

Możliwe problemy ucznia	Dostosowanie wymagań
--------------------------------	-----------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • trudności w opanowaniu poprawnej pisowni • popełnianie błędów w zapisie • niepoprawne odczytywanie 	<ul style="list-style-type: none"> • prace pisemne oceniane pod kątem merytorycznym • wyróżnianie inną czcionką lub kolorem definicji i nazw oraz ważnych informacji
--	--

c. dysgrafia- niski poziom graficzny pisma

Możliwe problemy ucznia	Dostosowanie wymagań
<ul style="list-style-type: none"> • niski poziom czytelności pisma • wolniejsze tempo pracy • trudności z rysowaniem map, schematów, wykresów 	<ul style="list-style-type: none"> • prace pisemne są oceniane pod kątem merytorycznym • w miarę możliwości uczeń może korzystać z komputera np. przy odrabianiu prac domowych • wydłużenie czasu na prace pisemne • ustne odpytywanie ucznia

2. W przypadku głębokiej dysfunkcji uczeń jest oceniany w wymienionych sytuacjach tylko wówczas ,gdy otrzymuje ocenę pozytywną.

3. Zasady oceniania ucznia o obniżonych możliwościach edukacyjnych:

- ograniczenie wymagań do umiejętności koniecznych,
- przygotowanie testów dostosowanych do możliwości ucznia (poziom konieczny), a w przypadku stosowania testów ogólnych uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą za 20 % możliwych do uzyskania punktów,
- wyróżnianie inną czcionką lub kolorem definicji i nazw oraz ważnych informacji,
- wydłużenie czasu pracy na wykonanie zadania 5-10 minut
- wydłużenie czasu na nauczanie się pewnych partii materiału lub rozłożenie jej na mniejsze części,
- kontrola poprawności odczytywanych poleceń,
- dodatkowe wskazówki nauczyciela,
- umożliwienie wielokrotnego poprawiania sprawdzianów,
- umożliwienie ustnej poprawy sprawdzianu pisemnego,
- w zależności od zalecenia przewaga odpowiedzi ustnych nad pisemnymi.